

Fylkesmannen i Oppland

Langmorkje Almenning
Att. Ragnar Bjertnæs
kontor@langmorkje.no

Deres referanse
Vår referanse
Saksbehandler
Avdeling

2016/2006-2 433.0 AAB
Alexandra Abrahamson, tlf. 61 26 60 63
Miljøvern avdelingen

Dato 10.05.2016

Tillatelse til utsetting av fjelledelgran

Langmorkje Almenning gis tillatelse til å plante fjelledelgran for juletreproduksjon på eiendom gnr/bnr 187/1 i Vågå kommune på 120 daa. Nærmere detaljer og vilkår følger av vedtaket, se nedenfor.

Søknaden

Vi viser til søknad av 3. mars i år om juletreproduksjon. Det søkes om utplanting av totalt 60 000 – 70 000 planter av fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*) på 120 daa over en periode på 10-12 år. Trærne vil hogges før de setter kongler.

Arealene er definert som snauhogd furuskog av bærlyngtype, ca. 600 m.o.h., på søkers eiendom gnr/bnr 187/1 i Vågå kommune.

Lov og forskrift

Søknaden krever godkjenning fra Fylkesmannen i samsvar med forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven (nml) kap. IV. Alle offentlige vedtak som kan ha virkninger for naturmangfoldet skal vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7.

Formålet med forskriften er å hindre at planting av utenlandske treslag gir uheldige konsekvenser for naturmangfoldet. Det er sentralt at planting skjer i tråd med naturmangfoldlovens kapittel II med alminnelige bestemmelsene om bærekraftig bruk, herunder forvaltningsmål for naturtyper, økosystemer og arter, og krav om en generell aktsomhetsplikt for å unngå skade på naturmangfoldet.

Vurderinger

Søknaden inneholder den informasjon som trengs for behandling av denne type tiltak.

På grunn av almenningens/eiendommens størrelse, finnes forekomster av det meste av verdifullt naturmangfold på eiendommen. Arealet som omsøkes beplantet omgis nærmest av myr, skog, vei og elven Rinda, og ligger snaut 2 km sør-vest for tettstedet Randsverk. Det ligger ingen nærliggende plantefelt. Ut fra kartfestede registreringer og annen informasjon Fylkesmannen har tilgjengelig, finnes ikke noen spesielt verdifulle eller sårbare arter, naturtyper, verneområder eller kulturlandskap i nærheten av det omsøkte arealet.

Det er i svartelisten (Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012; utarbeidet av Artsdatabanken) sammenstilt en oversikt over fremmede arter i Norge, inkl. økologiske risikovurderinger av slike arter som reproducerer i norske områder. Fjelledelgran er av Artsdatabanken satt i kategorien "lav risiko" der blant annet vurderinger kring spredningspotensial, mulige effekter for økosystemer, og risiko for å bære på parasitter eller patogener ligger til grunn.

Fjelledelgran er så langt plantet i beskjeden mengde i Norge (ca. 2 km² skogareal), men har de siste

tiårene fått stor betydning som juletre. Arten starter frøsetting rundt 20-40 års alder (jf. svartelisten og DN utredning 8-2012 om spredning og effekter av fremmede bartrær).

Ut fra ovennevnte kilder og muntlig informasjon gitt i forbindelse med tidligere søknader, går Fylkesmannen ut fra at juletrærne blir hogget i god tid før det produseres kongler.

Vi mener at nevnte kunnskapsgrunnlag om både inntilliggende arealer og fjelledelgran er godt nok for å kunne behandle søknaden (jf. nml. § 8 med krav om kunnskapsgrunnlag), uten å ta i bruk føre-var prinsippet (jf. nml. § 9). Fjelledelgran har ingen spredningspotensiale når den hogges som juletre, og vi kan derfor ikke se at den omsøkte plantingen vil true naturmangfoldet og bidrar således ikke til noen belastning for økosystemet (jf. nml. § 10). Selv om arealet er nok så stort, mener vi ikke at planting av fjelledelgran har noen stor negativ innvirkning på landskapet i dette området.

Av hensyn til risiko for frøsetting vil det stilles krav om at trærne hogges før de har nådd en høyde på maks 4 meter eller en alder av 20 år, eller hvis trærne mot formodning setter kongler før de har nådd denne høyden/alderen (jf. nml. § 12 med krav om bruk av miljøforsvarlige driftsmetoder). Vi ser ingen fare for en uheldig presedensvirkning av et positivt vedtak for andre steder/søknader med lignende forutsetninger (jf. nml. § 10). Hvis granen mot formodning risikerer å spre seg utenfor plantefeltet må tiltakshaver varsle Fylkesmannen og deretter, hvis Fylkesmannen setter krav om det, gå gjennom nærliggende og/eller spesielt sårbare arealer og fjerne evt. skudd/planter (jf. nml. § 11 i naturmangfoldloven med krav om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, samt forskriften § 8 om varslingspliktsom utløses f.eks. hvis trær har spredd seg utenfor utsettingsstedet). Ved et evt. skifte av eier plikter grunneier å informere ny grunneier om tillatelsen, jf. forskriften § 9, som dermed plikter å etterkomme vilkårene i dette vedtaket.

Vedtak

Fylkesmannen gir tillatelse til Langmorkje Almenning til å plante fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*) for juletreproduksjon på gnr/bnr 187/1 i Vågå kommune på 120 daa slik inntegnet på kart i søknaden av 3. mars 2016. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål.

Følgende vilkår gjelder:

- plantingen kan foregå årlig i en periode på inntil 12 år (til og med år 2027)
- for å unngå fremtidig fare for spredning via frøsetting etc., skal fjelledelgranen hogges i god tid før den setter kongler/frø, og senest innen 20 års alder og/eller høyde over 4 meter
- hvis granene mot formodning sprer seg utenfor plantefeltet, eller på annen måte utgjør en trussel for naturmangfoldet, må tiltakshaver samrå seg med Fylkesmannen og ved behov utføre nødvendige tiltak for å sikre naturmangfoldet
- dersom juletreproduksjonen på eiendommen blir avviklet, må trærne hogges

Vilkårene gjelder til det at juletreproduksjonen fra tillatte 12-års periode med planting er avsluttet/hogget. Ved evt. skifte av eier på eiendommen plikter grunneier (her også søker/tiltakshaver) å informere ny grunneier om denne tillatelsen. Hvis ikke juletreproduksjonen avsluttes før ny eier tar over, plikter ny eier å etterkomme vilkårene i denne tillatelsen.

Vedtaket er fattet med hjemmel i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven kap. IV.

Vedtaket kan etter regler i forvaltningsloven påklages av alle som har rettslig klageinteresse i saken. Klagen skal være framsatt skriftlig innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. Klagen skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Ola Hegge e.f.
fung. avdelingsdirektør

Alexandra Abrahamson
overingeniør

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.

Kopi til: Vågå kommune